

Politic culture's impact on effectiveness of istanbul city councils

Politik kültürün İstanbul kent konseylerinin verimliliği üzerindeki etkisi

Bahadır Şahin¹

Abstract ([Extended English abstract is at the end of this document](#))

City councils are governance platforms proposed through a number of European Union accession negotiations as decentralization devices in order to implement policies for benefit of the public. Regulation establishing city councils puts out the objectives of the policy as "development of a city vision and consciousness of citizenship, protection of the city's rights and social order, providing sustainable development, environmental sensitivity, social assistance and solidarity, and implementation of transparency, accountability, public participation, governance and decentralization". This study will evaluate the objectives of regulation by examining Turkey's democratic and political culture and then appraise performance of city councils of thirty-nine districts of the Istanbul province in light of the objectives and requirements of the policy. The article concludes with success and failure stories led by statistical analyzes and proposes some public administration techniques to overcome governance and government problems. This research utilized statistical analysis and quantified social variables and has contributed to the Turkish local government and social sciences literature

Özet

Kent konseyleri, Avrupa Birliği giriş müzakerelerinde önerilen bir takım yönetim platformlarının yerinden yönetim aygıtlarında da sağlıklı bir şekilde uygulanmasının tabii bir sonucu olarak kamunun istifadesine sunulmuş organlardır. Kent konseylerinin kurulumunu sağlayan yönetmelik, bu kamu politikasının amaçlarını "kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım, yönetim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirme" olarak sıralamıştır. Bu makale, ilgili yönetmeliğin amaçlarını irdeleyerek Türkiye'deki demokratik ve siyasi kültür gölgesinde bu amaçları ve gerekliliklerini açıklayacak, daha sonra da İstanbul iline ait otuz dokuz ilçedeki kent konseyi oluşumlarının bu amaçları ne kadar gerçekleştirebildiğini inceleyecektir. Politik kültür kavramından üretilen bazı göstergeler öncülüğünde ilçeler arasında yapılacak istatistiksel analizlerle nerelerde başarının, nerelerde başarısızlığın olduğu ve problemlerin üstesinden nasıl gelinebileceği ile ilgili tekliflerle makale sonlandırılmıştır. Sayısal veriler ve istatistiksel analizler ışığında bilimsel çıkarımların üretildiği

¹ Doç. Dr., Emniyet Amiri, İstanbul Emniyet Müdürlüğü, bsahin@iem.gov.tr

since it rarely applies quantitative methods.

Keywords: City councils; public administration; local governments; governance; political culture; political alienation

bu eser yerel idareler literatüründe nadir bulunan niceliksel yöntemler uygulayarak sosyal bilimlere katkıda bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kent konseyleri; kamu yönetimi; yerel idareler; yönetim; politik kültür; politik yabancılaşma

Giriş

Karar alma mekanizmasındaki çok sesliliğin verimliliği artırıp potansiyel kamu politikası problemlerini daha meydana gelmeden engelleyebileceği literatürde çokça zikredilegelmiştir (Eisenhardt ve Zbaracki, 1992; Bainbridge, 2002, Dollery ve Johnson, 2005). Hâlbuki gerek politik yabancılaşma, gerekse sosyo-ekonomik diğer bir takım nedenler sebebiyle yeryüzündeki bütün yönetimlerde halkın politika yapılması sürecine katkısının olması gerektiği oranda olmadığı da aşikârdır (Arnstein, 1969; Olsen, 1969; Finifter, 1970). Her ne kadar katılımın önündeki engellerin açıklanmasında çeşitli farklılıklar varsa da demokratik olduğuna inanılan toplumlarda dahi bu yabancılaşmaya neden olan faktörler bulunur.

Teknolojinin ve gelişen bilişim araçlarının bilgi dağılımının olağanüstü hızda yayılımına fırsat vermesi, sadece bu anılan tekniklerin değil, ayrıca bu teknikler sonucu ortaya çıkan sosyal olguların da kıtalar ve toplumlar arası yayılımına imkân sağlamıştır. Bu şekilde özellikle demokratik ve teknolojik olarak dünyanın önde gelen ülkelerindeki yönetim teknikleri de değişik boyutlarda diğer ülkelerce uygulanmaya başlanmıştır (Metcalf, 1993). Makale bu benzeşme uğraşlarının sebeplerinden daha çok, sonuçlarından biri olan kent konseylerinin çalışma esaslarını ve Türkiye’de hâlihazırdaki çoğulcu kültüre olan etkisini irdedecektir. Sosyal bilimler alanında kent konseylerinin verimliliğini sayısal analizlerle ölçen eser sayısının azlığı dikkate alındığında bu çalışmanın Türk Kamu Yönetimi araştırmaları arasındaki önemi anlaşılabilir.

Politik Kültür ve Politik Yabancılaşma

Mitchell (1995) post-modern antropolojiye atıf yapan yeni politik kültür tanımlamasını yaptığı çalışmasında coğrafyanın ve tarihsel geçmişin politik kültür üzerindeki etkisinin diğer bütün etkilerden fazla olduğunu iddia etmiştir. Bu tanımlamada coğrafya, iklim ya da coğrafi diğer açılardan farklı olan yerleri simgelerken, tarihsel gelişim belirli bir yerdeki toplumun zaman içinde beraberce geçirmiş oldukları önemli olayları betimler (Mitchell, 1995). Politik kültürün bu yönünü daha önceden Amerika Birleşik Devletleri’ndeki sosyal ve ekonomik çevreye uyarlayan Elazar (1975) bu ülkenin kuzeyindeki eyaletlerde yaşayan insanların nispeten daha liberal, güneyinde bulunan toplulukların ise nispeten daha muhafazakâr olduklarını öne sürmüştür. Türkiye’de ülkeyi coğrafi bölge farklılıklarına göre ayırarak yapılmış kayda değer bir politik kültür araştırması yok

denecek kadar azdır. Bu çerçevedeki araştırmaların çoğu Türkiye'nin modernleşmesi paralelinde ulusal kültürün gelişimi üzerinedir (Kolukırmık, 2008; Karagöz, 2008; Akkaş, 2001).

Politik kültürün yanı sıra toplumun sosyal karar alma mekanizmalarına katılmasında önemli olan diğer bir toplumsal olgu politik yabancılaşmadır. Politik yabancılaşma, dar anlamda oy kullanmama ve boş ya da doğru olmayan oy kullanma anlamına gelir. Halkın seçmen ya da seçilen rolünde politik yaşama ilgisizliği olarak ta tanımlanabilecek politik yabancılaşma farklı kategorilerde değerlendirilmiştir. Bunlardan Finifter (1970) politik yabancılaşmanın sebepleri olarak irdelediği politik güçsüzlük, politik anlamsızlık, politik kuralsızlık ve politik izolasyon kavramlarından kuralsızlığın ve güçsüzlüğün istatistiksel olarak politik yabancılaşmada etkili olduğunu kanıtlamıştır. Olsen (1969) bu dört kategoriye iki kategoriye indirgeyerek daha katı bir çatışmacı yaklaşımla politik yetersizliği ve politik hoşnutsuzluğu yabancılaşmanın ana nedenleri olarak görmüştür. Her ne kategoride olursa olsun politik ve hatta sosyal hayata katılımın az olmasının birçok ve değişik boyutlarda sosyal ve ekonomik nedeni olduğu unutulmamalıdır.

Toplumun kültürü ve değerleri yabancılaşmayı doğrudan etkileyen faktörlerdir. Kent yönetimlerine ya da ulusal kamu politikalarına katılımda yaşanacak yabancılaşma bu politikaların ve kentsel kararların verimsizliğine yol açacaktır. Dolayısıyla politik yabancılaşmanın zıttı olarak görülen politik katılımın artırılması için devlet üzerine düşeni yapmalıdır. Sadece oy kullanmanın politik katılım olarak yeterli görülmemesi gerekir. Ülkemizde oy kullanma oranları gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında oldukça yüksektir (OECD, 2011). Fakat bu sosyal ve politik yaşama katılımın da aynı oranda yüksek olduğuna dair bir gösterge teşkil etmez. Ayrıca, aynı rapor Türkiye'de de oy kullanma oranının zaman içinde düşüş sergilediğini göstermektedir. Rapor bunun sebeplerinin irdelenerek gerekli sosyal ve ekonomik tedbirlerin artırılmasını salık vermiştir (OECD, 2011).

Yabancılaşmanın esasen çatışmacı bir bakış açısıyla açıklanamayacağını iddia eden bazı sosyal bilimciler (Niemi ve Weisberg, 2001; Putnam, 2001) halkın politik hayattan uzaklaşmasının sebeplerini başka adreslerde aramışlardır. Politik yabancılaşmanın geçmişte kalmış ve politik yaşam için önemsiz bir olgu olduğunu iddia eden bu eleştirmenlere göre, oy kullanma, seçme ve seçilme gibi haklardan yararlanma isteğinin azalması aslında yabancılaşmadan daha çok yeni bir sosyal kavram olan sosyal modernleşmeyi gösterir. Örneğin, her ne kadar politik yaşamda sosyal katılım azalmış gibi görünse de insanlar geçmişe göre çok daha geniş bir oranda gösteri yürüyüşlerinde boy göstermekte ve siyasi kurum ve kuruluşlara artan oranda bağışlar yapmaktadırlar (Niemi ve Weisberg, 2001: 30-31). Dolayısıyla politik hayata katılmanın önündeki sosyal-psikolojik eşğin politik yabancılaşma olduğunu iddia etmek zordur.

Putnam (2001:60) televizyonunun oy kullanma önündeki en önemli engel olduğunu vurgulamıştır. İnsanların televizyon ve diğer medya aygıtlarını takip edebilmek için evlerinden ayrılmadıklarını,

daha evvel sosyal olarak yapılan çoğu aktivitenin toplum tarafından artık uygulanmadığını ve oy kullanmanın da bunlardan biri olduğunu iddia etmiştir. Dolayısıyla politik güçsüzlük, politik anlamsızlık, politik kuralsızlık veya politik izolasyon kavramlarının herhangi biriyle anlatılamayacak olan politik hayatta yer almama isteği, politik yetersizlik ve politik hoşnutsuzluk kavramlarıyla da açıklanamaz. Halkın tabanına yayılmış bir ekonomik ferahlık ve yine toplumun genel olarak eğitim seviyesinin yükselmiş olması, apolitik sosyal davranışların nedenlerinin politik yabancılaşmadan başka bir şeyler olması gerektiğini anlatır.

Kanunda ve Yönetmelikte Kent Konseyi

Türkiye’de yerel yönetimlerin demokratikleşmesi gelişmiş ülkelere göre geç gerçekleşmektedir (Yalçındağ, 1991). 1930 yılı tarihli 1580 sayılı Belediye Kanunu, Osmanlı İmparatorluğu döneminden süregelen Şehremaneti sistemini kaldırarak belediye reisliğini (belediye başkanlığı) ve valiliği birleştirmiştir. Aynı kanun belediyenin vazifelerini tanımladığı 1. maddede belediyenin “mahalli mahiyette müşterek ve medeni ihtiyaçları tanzim ve tesviye ile mükellef” olduğunu belirtir (SPO, 2011). Burada kastedilen “ihtiyaçlar” çöpçülük, elektrik, su, kanalizasyon gibi hizmetlerdir. Kelime olarak dikkat edildiğinde kanun koyucunun bu hizmetlerin dahi “mahalli mahiyette” olmak zorunda olduğunu ve ulusal boyutta gerçekleştirilemeyeceğini örtülü olarak deklare ettiği anlaşılır. Yani zaten başkentten atanan ve halk tarafından seçilmeyen belediye başkanları, Aynı zamanda halkın ihtiyaç duyabileceği sosyal gereksinimlerden çok, basit hizmetler olarak ifade edilebilecek meşguliyetlere yönlendirilmişlerdir. Halkın sesinin yerel idarelerde duyulabilmesi hem şeklen hem de pratik olarak 1580 sayılı kanunun ilgili maddelerinin 1 Mart 1956’da değiştirilip valilik ve belediye başkanlığı görevlerinin ayrılmasına kadar mümkün olmamıştır. Bu durum 1960 darbesine kadar devam etmiş, darbe hükûmeti belediye başkanlığı ve valilik hizmetini tekrar birleştirmiş, 1963’te ise darbe hükûmeti yerini seçilmiş hükûmete bıraktığında yerel idare seçimleri yapılarak günümüze kadar kesilmeyen bir belediye başkanı-valilik görev ayrımı başlamıştır.

İllerdeki tek yürütme organı belediye başkanlığı değildir. Genelde finansal konularda kararlar alan diğer yerel organlar vali başkanlığında kurulmuş il özel idareleri, il genel meclisleri ve il idare kurullarıdır. İl genel meclislerinin üyeleri seçimle belirlenir ve toplantılarında siyasi içerik konuşulmaz. İllerde ayrıca belediye başkanlığı ve ona bağlı tüzel kişilikler de bulunur. Bunlar üyeleri seçimle belirlenen belediye meclisi ve belediye encümenidir. Bu organlar 1930’dan beri yürürlükte olan 1580 numaralı kanunu kaldırarak 2005 yılı tarih-5393 sayılı Belediye Kanunu kabul edildikten sonra kurulmuştur. Belediyeyi sadece çöp temizliği ve kanalizasyon gibi işlerden sorumlu gören ilk kanuna göre çok fazla sayıda yenilik içeren yeni kanun “Gıda Bankacılığı” gibi çok özellikli görünen görevleri dahi belediyeye tevdi etmiştir (Başbakanlık, 2011). Sonradan Anayasa Mahkemesi tarafından reddedilen ve mahalli olduğu halde hiçbir tüzel kişiliğin sahiplenmediği konuları dahi

belediyenin görev alanına sokan madde de kanunun ne kadar özgürlükçü bir ruhla hazırlandığını gözler önüne sermektedir (Özden ve Zorlu, 2010).

Halkın yerel idareye doğrudan ya da dolaylı katılımını da öngören 5393 sayılı Belediye Kanununun 76. maddesi kent konseylerinin görevlerini ve yapısını tanımlar. Kanuna göre konseyin en başta gelen görevi kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesidir. Kent vizyonu ifadesinden anlaşılması gereken şey, her kentin bireysel özelliklerine ve karakterine göre değişmesi kaçınılmaz olan ve kenti diğer kentlerden farklı kılan hususiyetlerin o şehirde yaşayan ve kanunen din-dil-irk-uyruk gibi bir ayrıma tabi tutulmamış hemşeriler tarafından kentin daha iyi fonksiyon gösterebilmesi adına kullanılması, farkındalığının artırılması ve sosyal yaşamın kalitesinin yükseltilmesi için düşünce üretilmesi gibi faaliyetlerdir. Aslında üniter ve ulusal devlet anlayışından ziyade daha dar çerçevedeki bir çevre ve muhit bilincinin geliştirilmesi olarak ta görülebilecek bu düzenleme yeni kanunun liberal çerçevesinin sınırlarının genişliğini gösterir.

İlgili maddedeki cümlede geçen sonraki görev ise “kentnin hak ve hukukunun korunması” olarak deklare edilmiştir. Bu korunmanın kime ve neye karşı yapılacağı belirtilmediği için değişik bir yorumla, yerleşmenin ulusal kavramlarla çelişir olarak addedilmesi bile mümkündür (Güler, 2005: 11). Yine sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma gibi kavramlar da bu kanunla ilk defa yerel yönetimlerin gündemine getirilir. Maalesef bu kadar yenileşme, yerleşme ve özgür düşünce hareketliliği üretmesi beklenen kent konseylerinin kararlarının sadece tavsiye niteliğinde kalacağını öngörülmüş olması, kanun koyucunun liberalleşme ve yerleşme hareketlerine bakışının sorgulanmasına sebep olmuştur (Özdemir, 2011: 40). Kent konseyinin herhangi bir konunun yürütmesinde ya da herhangi bir konuda yaptırım uygulanması gibi konularda görev ya da yetkisi bulunmamaktadır.

Konsey üyeleri ve konseyin kuruluşu ise 2006 tarihli ve 26313 sayılı İçişleri Bakanlığı yönetmeliğiyle belirlenmiştir. Bu yönetmeliğe göre kent konseylerinin ilk toplantısında toplantıyı idare etmek üzere üyeler arasından en az üç kişiden oluşan divan kurulu görevlendirilir. Kent konseyi üyelerinin önemli ve etkili bir yüzdesini oluşturan toplamı 10’u geçmeyecek sayıda kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcisi, kent konseyindeki mülki amir tarafından seçilir. Dolayısıyla il kent konseylerinde vali, ilçe kent konseylerinde de kaymakamlar en çok üyeyi seçme (ya da atama) hakkına sahiptirler. Kanun koyucu bu maddeyle, kent konseyinin yerelliği arttırmak için dizayn edilmiş tüzel kişilik kimliğine rağmen ulusal karakteristiklere aykırı muhtemel fikirlerin yumuşatılmasını ya da izale edilmesini amaçlamış olabilir. Yine de İstanbul’daki ortalama bir ilçede sayısı elliye bulacak olan bir kent konseyi genel kurulunda mülki amirin kontrolündeki üye sayısını on kişiyle sınırlama, yerel fikirlere ve katılıma verilen değeri gösterir.

Kent konseyi başkanını belirleyecek olan genel kurul üyeleri arasından direk üye belirleme hakkı olmasa da yönetmeliğin en güçlü konuma taşıdığı kişi belediye başkanıdır. Belediye başkanı seçilmiş olduğu ilçedeki çoğu toplumsal figürle zaten ikili ilişkiler geliştirmiş olması hasebiyle onların başkan olarak üzerinde anlaşması en muhtemel kişidir. Yine de yönetmelikteki bu fırsatı kullanan belediye başkanlarının bizzat başkanlık ettiği kent konseyleri pratikte çoğunlukta değildir. Bunun yerine, demokratik etiğe çok uymasa da, belediye başkanları kent konseyi başkanlığını kontrollerinde tutmak istediklerinde kendilerinin açıkça destekledikleri bir aday kent konseyi başkanı seçtirerek, kent konseyinin bütün kararlarını etki altına almaktadırlar (Toprak, 2011: 314). Belediye başkanlarının kent konseyi başkanlığı konusunda daha serbest bir tavır takınmasının sonucunda ise genelde ilçedeki önemli sivil toplum kuruluş örgütlerinden birinin başkanı kent konseyi başkanı olmaktadır. Bu araştırmanın ortaya koyduğu incelemeye göre (Tablo 3) İstanbul'daki ilçe kent konseylerinin sadece yedisine sivil toplum örgütü liderleri başkanlık ederken diğer otuzuna ilçe belediye başkanları bizzat ya da dolaylı olarak başkanlık etmektedirler. İstanbul'un ilçelerinde kurulmuş kent konseylerindeki bu yönetim sorunları medyada çoğu habere defalarca konu olmuştur. Örnek olarak, Adalar (Tolga, 2012), Arnavutköy, (İstanbul Kent Haber, 2012), Başakşehir (Basaksehirtimes, 2011), Esenler (Esenlerhaber, 2009), Kartal (İlcehaber, 2011), Sultanbeyli (Sonhabergazetesi, 2008), Tuzla (Sonnokta, 2008) kent konseylerine ait haberler incelendiğinde belediye başkanı ve sivil toplum kuruluşları arasındaki problemlerin ne kadar yaygın olduğu anlaşılır.

Kent konseyi yönetmeliğinin 4. maddesinin c bendinde bahsedilen meclisler ve çalışma gruplarının kurulmasında isim vererek kadın ve gençlik meclislerinin vücuda getirilmesi tavsiye edilmiş ve ihtiyaca binaen ilave meclislerin de oluşturulması öngörülmüştür. Meclis ve çalışma gruplarının gönüllü olması gerektiğinin altı çizilmiş, bununla da artması muhtemel bürokratik yapı engellenmeye çalışılmıştır. Bu araştırma, İstanbul ilindeki ilçelere ait kent konseylerinde genelde şeklen de olsa kadın ve gençlik meclislerinin kurulduğunu göstermiştir. Meclislerin veya çalışma gruplarının çoğunun sadece şekilde kalmış olmasının en önemli sebebi yine bu gönüllülük şartı olmuştur. Yoğun çaba ve uğraş gerektiren bu toplumsal projelerin salt gönüllü insanlar tarafından yürütülebilmesi pratikte pek mümkün görünmemektedir.

Yerel Gündem 21

Kent konseyi yönetmeliği kent konseyi kurulması fikrinin ortaya atıldığı Yerel Gündem 21 (YG21) programını ve bu programın tarihi gelişimini açıkça dillendirir. 1992'de Brezilya'da gerçekleşen zirveye 172 ülke katılmış ve üç farklı ortak projenin kabul edilmesiyle sona ermiştir. Bu projelerden ilki 27 maddelik çevre ve kalkınma hakkındaki Rio Deklarasyonudur. Sürdürülebilir kalkınma prensiplerinin Birleşmiş Milletler üyesi tüm ülkelerce benimsenmesini ve uygulanmasını hedefleyen

bu deklarasyon 1989 yılında başlamak üzere üç sene süren bir uğraşın ürünüdür. Orman prensipleri ismindeki diğer bir anlaşmanın yanında kabul edilen diğer belge Gündem 21'dir. Kent konseylerinin de kurulmasını öngören Gündem 21, bazı çevreler tarafından dünyanın kontrolünü ele geçirmeye çalışan ve bilhassa arkalarında Kuzey ülkeleri olarak görülen G-8 ülkelerinin bulunduğu gizli bir takım güçlerin ve büyük sermaye sahiplerinin hür teşebbüse ve bireysel iradeye saldırısı olarak görülmüştür (Doyle, 1998; Güler, 2005). Leach ve Wingfield (1999) Gündem 21'in, büyük ve baskın şirketlerin fakir ve güçsüz toplumların dezavantajına olacak birtakım projelerin yürütülmesini mümkün kıldığını aktarmışlardır.

Öte yandan YG21'in özellikle yerel idarelere sağladığı katkılar da çoğu esere konu olmuştur. Birleşmiş Milletler nezdinde yapılan sürekli toplantılarla bir yandan YG21 uluslararası gündemde tutulmuş, bir yandan da projede daha iyi sonuçlar doğuracak düzenlemelerin değerlendirilmesi yapılmıştır. Barrett ve Usui (2002) YG21'in Japonya'daki ulusal ve uluslararası birliklerde çok fazla bir verimlilik oluşturamamış olduğunu kabul etseler de belediye ve diğer yerel idarelerde çok önemli gelişmeler sağlandığını ve sürdürülebilir kalkınmanın gerekliliklerinden olan çevreye duyarlılık ve yönetim olgularının gelişiminde önemli mesafeler kat edildiğini vurgulamışlardır. Benzer biçimde başka bir araştırma YG21'in İtalyan yerel yönetimlerinde sürdürülebilir kalkınma modeli kamu politikalarına desteği artırdığına dikkat çekmiştir (Sancassiani, 2005).

Metot:

Bu araştırma İstanbul İlinin otuz dokuz ilçesinde bulunan kent konseylerini inceleyerek, 2006'dan 2012 yılına kadar geçen sürede ilçelerde kurulan kent konseylerinin ne kadar işlevsel olduklarını ölçmeye çalışmıştır. Bunun için yukarıda tartışılan politik kültür ve öğeleri istatistiksel testlere dâhil edilmiştir. Belediye başkanlarının mensup oldukları siyasi partiler ilçedeki politik kültürün önemli bir göstergesi olarak analizde yer almıştır. Kent konseylerinin verimliliğinin ortaya çıkarılabilmesi için istatistiksel analizler yoluyla kent konseyleri altında kurulan meclisler ve bu meclislerin kimliklerinin ve aktif olup olmamalarının belli bir eğilim oluşturup oluşturmadığı tartışılacaktır. Evrak üzerinde veya aktif olan meclis sayılarının kent konseylerinin verimliliğini direk olarak yansıtabilecek veriler olmadığı tartışılabilir; hâlbuki çok ortaklı bu tip kuruluşlarda verimliliğin ölçülebilmesi için standart bir göstergenin olamayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır (Provan ve Milward, 2001).

Tablo 3 bu çalışmanın kullanacağı tüm istatistiksel verileri göstermektedir. Listede İstanbul ilçelerine ait kent konseylerinin listesi, bu konseylerin başkanlarının seçilmesinde etkin olan otorite, bu konseylerde hangi meclislerin bulunduğu, eğer varsa bu meclislerin isimleri ve aktif olup olmadıkları ve ayrıca ilçe belediye başkanlarının mensup olduğu siyasi partilerin isimleri yer almaktadır. İstatistiksel amaçlarla sınıflandırma yapıldığında İstanbul'da benzer başka bir örnekleri olmadığı için sağlıklı analizi engelleyebileceği düşünülen Ataşehir'deki *mahalle* ve Sancaktepe 'deki *emeklilik*

meclisleri analiz aşamasında yok sayılmıştır. Buna göre İstanbul'daki kent konseylerinde toplam 22 Kadın, 22 Gençlik, 10 Çocuk ve 5 Engelliler meclisi bulunmaktadır.

Tablo 3 ayrıca aktif meclis sayılarını da göstermektedir. İstanbul'daki kent konseylerinde toplam 59 değişik amaçlı meclis bulunurken, bunlardan sadece 18'i aktiftir. Aktif meclisler kent konseyinin çalışmalarından ve toplantılarından ayrı olarak faaliyet gösterip göstermemelerine göre belirlenmişlerdir. Araştırma suresince İstanbul ilçelerindeki tüm kent konseylerinde görev alan meclisler tek tek incelenmiş, faaliyet, gelişme raporları ve ilgili tutanaklar araştırılmış, meclislerin herkesçe bilinen isimleri ve üyeleri kontrolünde sürekli çalışmalar organize etmiş olanları aktif meclisler olarak kabul edilmiştir.

Belediye başkanlarının mensup oldukları partiler 2009 yerel seçim sonuçlarına göre belirlenmiştir. Şişli belediye başkanı Demokratik Sol Parti'den seçilip sonradan Cumhuriyet Halk Partisi'ne katılması sebebiyle Tablo 3'de bu şekilde yer almıştır. Listeye göre Adalet ve Kalkınma Partisi'ne mensup yirmi yedi belediye başkanı bulunurken, Cumhuriyet Halk Partisi'ne üye on iki belediye başkanı bulunmaktadır. Diğer bir ifadeyle İstanbul'daki otuz dokuz ilçenin belediye başkanları sadece mezkûr iki siyasi partiden birine üyedir. Bağımsız ya da üçüncü bir partiye ait belediye başkanı bulunmamaktadır. Bu İstanbul'daki yerel yönetimlerin siyasal durumunun Türkiye'dekinden farklı olduğunu ve İstanbul İli seçmenlerinin en azından 2009 yerel seçimleri itibarıyla dual politik anlayışa sahip olduğunu gösterir. Yerel yönetimlerin demokratikleşmesi adına bu durum Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere gibi köklü demokrasilere sahip ülkelerin politik yaşamlarındaki dual yapı akla getirildiğinde olumsuz bir görünüm arz etmemektedir.

Çalışma politik kültürü etkileyebilme ihtimali bulunan önemli sosyal-ekonomik değişkenlerden olan ilçelerin coğrafi konumunu da analize dâhil etmiştir. Buradaki maksat toplumun coğrafik durumunun ve diğer coğrafi bölgelere göre yaşanabilecek farklılıkların politik katılıma etkisini test edebilmektir. Şehir merkezlerine uzaklık, ulaşım ve iletişimde diğer bölgelere göre sahip olunacak avantaj veya dezavantajlar ve kentsel gelişimin farklı yönde yansımaları beklenen etkileri bu şekilde ölçülmek istenmiştir. İstanbul'un farklı şehirlerarası telefon kodlarına sahip olan Avrupa ve Anadolu yakaları bu sebeple bir etmen olarak Tablo 3'de sergilenmiştir. Coğrafik değişimlere ek olarak kentlilik bilincinin, ilçenin tarihsel gelişiminden de etkilenmiş olabileceğinden hareketle ilçelerin ilçe yapılması tarihleri de listede yer almıştır. Tablo 3'de görüldüğü üzere 1990 yılı itibarıyla İstanbul'da 25 ilçe bulunurken, 1992-2000 yılları arasında 8 yeni ilçe bu sayıya eklenmiştir. 2007 yılı sonrası ilçe yapılan toplam 8 birimle beraber bu sayı 39 olmuştur. İstatistiksel analizler bu zaman aralıklarının da kent konseyleri üzerindeki olası etkilerini irdelenecektir.

SPSS 20 istatistiksel analiz programında ANOVA ve Regresyon sorguları kullanılarak yapılan testlerle yukarıda incelenen değerlerin birbirleriyle olan korelasyonları ölçülmüştür. Kadın, gençlik,

çocuk ve diğer kent konseyi meclislerinin var veya yok olması ANOVA testiyle meclis başkanının seçim şekli, ilçenin coğrafik konumu, ilçe belediyesinin mensup olduğu siyasi parti, kent konseyinin kurulduğu ilçenin kanunen ilçe olduğu tarih grubu değişkenleri tarafından analiz edilmiştir (Tablo 1). ANOVA analiziyle grupsal farklılıklar ortaya çıkarılarak araştırma değişkenlerinin herhangi bir amaçta kent konseyi meclisi kurulması üzerinde etkisinin test edilmesi amaçlanmıştır. Aynı değişkenler, kent konseylerinde bulunan toplam meclis sayısı ve aktif meclis sayısı ile ilişkili olarak Regresyon analizine tabi tutulmuştur (Tablo 2). Regresyon analizinin daha doğrusal bir korelasyon göstergesi olması nedeniyle toplam ve aktif meclis sayılarının araştırma değişkenleri tarafından doğrudan etkilenme oranı belirlenmiştir. İkili analizin tercih edilmesinin nedeni sosyal olayların istatistiki testler neticesinde anlamlılık düzeyi yeterli sonuçlar doğurmaması ve birden fazla test uygulayarak sonuçlardan emin olunmak istenmesidir.

Tablo 1. Araştırma Değişkenlerinin Meclis Sayılarıyla ANOVA Analizi

Meclisler	Meclis Başkanının Seçim Şekli		İlçe Belediyesinin Mensup Olduğu Siyasi Parti		İlçenin Coğrafik Konumu		Kent Konseyinin Kurulduğu İlçenin Kanunen İlçe Olduğu Tarih Grubu	
	F	Sig.	F	Sig.	F	Sig.	F	Sig.
Kadın	1.884	.167	.717	.403	.530	.471	.118	.889
Gençlik	1.626	.211	.025	.876	.530	.471	.118	.889
Çocuk	.701	.503	.708	.406	1.137	.293	.003	.997
Engelliler	.146	.864	2.587	.116	5.252	.028*	1.096	.345

Analiz

Tablo 1'e göre grup etkisini seçilmiş örneklem üzerinde gösteren ANOVA analizinde en yüksek F değeri ilçenin coğrafik konumuyla engelliler meclisinin kurulması ilişkisinde olmuştur (=5.252). Bu değer Aynı zamanda tabloda anlamlılık düzeyi uygun tek değerdir. Başka bir anlatımla ANOVA analizinin ürettiği anlamlı tek rakam bu değerdir. Değişken incelendiğinde İstanbul'daki 39 ilçeden sadece beşinde engelliler meclisi olduğu görülür (Tablo 3). Bu ilçeler Avrupa yakasındaki Küçükçekmece, Anadolu yakasındaki Çekmeköy, Sancaktepe, Ümraniye ve Üsküdar'dır. Analizin istatistiksel doğruluğuna rağmen Anadolu yakasında daha fazla engelliler meclisi olduğu şeklindeki bir çıkarım iki nedenle yanıltıcıdır. Birincisi örneklemin boyutu sadece beştir. İkincisi bu meclislerin hiçbirisi aktif meclisler değillerdir; diğer bir ifadeyle hepsi evrak üzerinde kurulmuştur ve gerçekte faaliyet göstermemektedirler.

Tablo 1'de yukarıda anılanın haricinde hiçbir F değerinin anlamlılık düzeyi mantıklı bir çıkarıma uygun değildir. Meclis başkanının seçilmesinde etkin olan otorite, ilçeye hâkim olan siyasi düşünce, ilçenin tarihsel gelişimi ve ilçenin İstanbul'daki konumuyla ilçelerde şeklen veya aktif olarak kurulmuş meclislerin hedef kitleleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Sosyal araştırmalarda

anlamli istatistiksel çıkarımlar yapmanın zorluğunun yanı sıra eldeki değişkenlerin politik kültür açısından kent konseyi meclisleri konusunda bir anlam ifade etmeme ihtimali ANOVA analizinin başarısızlığının nedenini açıklayabilir. Bahsi geçen değişkenlerin politik kültür üzerindeki etkisi yadsınamaz; fakat kent konseyinde kurulacak olan meclislerin kimliğinin politik kültürden etkilenmemiş olması daha olasıdır. ANOVA analizi sonuçlarında anlamlı bir ilişki yoksunluğuna rağmen regresyon analizine devam edilmiş ve sonuçlar Tablo 2'de sergilenmiştir.

Tablo 2 hem meclis, hem de aktif meclis sayısına ANOVA analizinde kullanılan bütün değişkenlerle regresyon testi uygulanmasından sonra analizin ürettiği model özetlerini göstermektedir. Analizde üretilen korelasyon değerleri, koefisyan verileri ve diğer istatistikler bu metne dâhil edilmemiştir. Bunun nedeni ANOVA analizine benzer olarak hiçbir değişkenin örneğimizdeki kent konseylerimizin meclis veya aktif meclis sayılarıyla anlamlı düzeyde ilişki kuramamasıdır. F değişimi değerlerinin meclis sayısı model özetindeki anlamlılık düzeyi .483, aktif meclis sayısı model özetindeki anlamlılık düzeyi ise .671 olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamlar normal anlamlılık düzeyi olarak kabul edilen .05 seviyesinden yüksektir. Dolayısıyla analizin ürettiği diğer rakamlara itibar edilmemiş ve istatistiksel diğer sonuçlar yorumlanmamıştır.

Tablo 2. Regresyon Model Özetleri

A- Meclis Sayısı Model Özeti						
R	R Kare	Düzeltilmiş R Kare	Tabminin Standart Sapması	Değişim İstatistikleri		
				R Kare Değişimi	F Değişimi	Sig. F Değişimi
.307 ^a	0.09	-0.012	1.323	0.094	0.886	0.483
B- Aktif Meclis Sayısı Model Özeti						
R	R Kare	Düzeltilmiş R Kare	Tabminin Standart Sapması	Değişim İstatistikleri		
				R Kare Değişimi	F Değişimi	Sig. F Değişimi
.255 ^a	0.06	-0.045	0.873	0.065	0.592	0.671

a) Değişkenler: (Sabitler), Meclis Başkanının Seçim Şekli, İlçe Belediyesinin Mensup Olduğu Siyasi Parti, İlçenin Kanunen İlçe Olduğu Tarih Grubu, İlçenin Coğrafik Konumu

Tartışma ve Sonuç

Sonuç olarak nicel analizlerle sıfır hipotezinin (H0) doğrulandığı çalışma, ürettiği sonuçların istatistiksel tutarlılık seviyesini arttırmak amacıyla kullanılan herhangi bir testin girdileri manipüle edilmeden yayıma sunulmuştur. Greenwald (1975) ve Nickerson'ın (2000) sosyal bilimler literatüründe çokça alıntılanan ve bilimsel yayım uğruna, araştırmalarda doğrulanan sıfır hipotezlerinin matematiksel zorlamalarla çarpıtılarak gerçekte olmayan korelasyonların varmış gibi gösterilmesinin bilime verdiği zararı açıklayan eserleri göz önünde tutulmuştur. Nihayetinde, araştırma değişkenleri arasında anlamlı bir ilişki ortaya çıkarılmasının önemi olduğu kadar, bu şekildeki bir ilişkinin bulunamamış olmasının da bilimsel olarak değeri vardır. Bilimsel çalışmanın

amacı muhakkak anlamlı bir korelasyon bulmak değil, düzgün metotlarla ortaya çıkarılmış olan istatistiksel sonuçlara akla yatkın nitel ve nicel açıklamalar getirebilmektir.

Yönetişim faaliyetlerinin en önde geleni ve yasama ve yürütme organlarınca en fazla desteklenenlerinden olan kent konseylerinin verimliliği üzerinde politik kültürün ve bu bağlamda politik yabancılaşmanın olası etkilerinin araştırıldığı çalışma maalesef kullandığı değişkenlerle pratikteki kent konseyi objeleri arasında kayda değer bir bağıntı bulamamıştır. Bunun ana nedenlerinden birisi kent konseyi bilincinin henüz yerel yönetimlerce kavranamamış olmasından dolayı seçilen değişkenlerin beklenen etkileri sergilememiş olmasıdır. Yerel yönetimlerin zaten uygulamakta olduğu birtakım yönetim çabaları içinde kent konseyi faaliyetleri henüz yer almamaktadır. İlçe genel meclisleri gibi yapılarda desteklenmekte olan çoklu partizan yapı hâlihazırdaki yönetim taleplerini karşılar durumunda görünmektedir.

Kent konseylerini düzenleyen kanun ve yönetmeliklerin yayımlanmasının üzerinden seneler geçmiş olmasına rağmen henüz bir kent konseyi toplayamamış olan ilçeler bile mevcuttur. Büyükçekmece ve Şile ilçelerinde makale yayıma hazırlanana kadar henüz bir kent konseyi toplama faaliyeti gerçekleşmemiştir. Ayrıca İstanbul'daki 39 ilçenin 26'sında henüz aktif bir kent konseyi meclisi bulunmamaktadır. Nitel olarak betimlenen bu gerçekler araştırmanın nicel analizleriyle de başarıyla desteklenmiştir. Kent konseylerinin büyük bir çoğunluğu sadece kâğıt üzerinde varlık göstermekte ve özellikle sivil toplum kuruluşları gibi yerinden yönetimde daha çok söz sahibi olması beklenen kurumlar bu tür faaliyetlerden bütünüyle dışlanmaktadır. Belediye başkanlarının kendi kendilerine toplantılar yapıp kendi kendilerine gündem belirleyerek olası muhalif düşünceleri tamamen pasifize ettikleri kent konseyi çalışmalarının yönetim çağında demokratik kültürün yeşermesi için faydalı olamayacağı muhakkaktır (Şahin, 2010). Ülkemizin çoğu alanında küreselleşmenin de verdiği hızla kamu yönetimi politikalarının vazgeçilmezlerinden olmaya başlayan yönetim (Şahin ve Ünlü, 2011) yerel yönetimlerde de kaçınılmaz bir şekilde yakın gelecekte etkinlikle kullanılacaktır.

Politik kültürün önemli öğeleri olan tarihi birliktelik, coğrafi konum, geçmişten gelen politik kimlik ve siyasi duruş gibi kriterlerin ölçülen hiçbir veri üzerinde mantıklı bir korelasyona sahip olmasının diğer önemli bir nedeni ölçülen kriterlerin çoğunun sadece kanuni zorlamalardan ötürü konulmuş olmasındandır. Yani İstanbul'daki kent konseyi meclislerinin büyük bir çoğunluğu halktan gelen yerel taleplere cevap verebilsin diye değil, bizzat kanuni olarak zorunluk olduğu için evrak üzerinde vücut kazanmıştır.

Buradan hareketle demokratik kültürün belediyelerde hiç te yeşermediğini ve belediyelerin istisnasız, otokrat veya monarşik bir tarzda yönetildiğini söylemek ise haksızlık olur. Özellikle İstanbul'daki bazı ilçe belediyeleri, halk tarafından başarılı görülmektedir. Mesela bu konuda yapılan en son araştırmaya göre bütün Türkiye'de halkın en çok sevdiği on ilçe belediye başkanından dördü

İstanbul'da bulunan Şişli, Bakırköy, Maltepe, Kadıköy Belediye Başkanları olmuştur (Milliyet, 2012). Tablo 3'e bakıldığında ise şaşırtıcı biçimde bu belediyelerin bünyesinde bulunan kent konseylerinin başkanlarının belediye başkanı etkisinde olduğu görülür. Demek ki halkın belediye yöneticilerini başarılı bulmasıyla, bu yöneticilerin kent konseyleri üzerinde kurdukları hegemonya arasında bağıntı yoktur. Yine Bakırköy haricinde bu ilçelerin kent konseylerinde aktif kent konseyi meclisi dahi bulunmamaktadır. Bu realite kent konseylerinin kurulmasında kanun koyucunun maksadının sadece belediye başkanları veya ilçenin diğer ileri gelenleri tarafından değil, ayrıca bizzat halkın kendisi tarafından da anlaşılmadığını gösterir. Halkın gözünde başarılı olan belediyelerin kent konseylerinin başkana bağımlı, başarısız veya etkisiz olması kent konseyi bilincinin gelişmesinin demokratik bilinç için halen önemli bir şart olmadığını ortaya koyar.

Yine de teorik olarak kent konseylerinde özellikle siyasi bir kimlik tarafından temsil edilmeyen sivil toplum örgütlerinin sesinin duyurulmasının sağlanmasının önemi demokratik ve politik açıdan yadsınamaz. Kent konseyleri bu ve bunun benzeri diğer birçok konuda dünyanın birçok ülkesinde verimlilik artışına sebep olmuştur. Bu başarının ülkemizde de tekrarlanmaması için aşılması kesinlikle imkânsız engeller bulunmamaktadır. Yaklaşık elli yıllık tarihe sahip ve temelde yeni sayılabilecek olan yerel demokratik anlayışın şu ana kadar yaşadığı gelişim dahi yerel yönetimlerin gelişimi ve halkın karar alma mekanizmalarına daha doğrudan katılımının sağlanması adına geleceğe umutla bakmamıza imkân vermektedir. Halkın huzur ve refahı için daha fazla demokrasinin yerel kültürlerle nüfuz etmesi amacıyla dizayn edilmiş olan kent konseylerinin halka ve muhtemel konsey taraflarına anlatılması ve etkileşimin özendirilmesi ulusal kamu kurumlarının ve araştırma enstitülerinin başlıca vazifesi olmalıdır.

Kaynakça

- Akkaş, H., (2001) Türk Modernleşme Tarihinde Muhafazakâr Siyasi Düşünce, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl, 3(2).
- Arnstein, S. R. (1969) A Ladder of Citizen Participation, Journal of the American Planning Association, 35(4):216-224.
- Bainbridge, S. M. (2002) Why a Board? Group Decisionmaking in Corporate Governance, Vanderbilt Law Review, 55 (1): 3.
- Barrett, B. & Usui, M. (2002) Local Agenda 21 in Japan: Transforming Local Environmental Governance, Local Environment, 7, 49-67.
- Basakshirtimes (2011) Başakşehir Kent Meclisi ölü doğdu, 20 Nisan 2012 Tarihinde <http://www.basakshirtimes.com/nihat-emeksiz/basaksehir-kent-meclisi-olu-dogdu-h978.html> adresinden alınmıştır.

- Başbakanlık (2011) Mevzuat Bilgi Sistemi, 5393 sayılı belediye kanunu, 15 Mart 2011 Tarihinde <http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=1.5.5393&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=> adresinden alınmıştır.
- Craigie, A., (2010) Democratizing Regions: Regional Alienation and the Unexpected Consequences, 2010 Canadian Political Science Association Annual Conference, June 1-3, Concordia University, Montreal: Canada.
- Dollery, B.E. & Johnson. A. (2005) Enhancing Efficiency in Australian Local Government: An Evaluation of Alternative Models of Municipal Governance, *Urban Policy and Research*, 23(1):73–85.
- Doyle, T. (1998), Sustainable Development and Agenda 21 : The Secular Bible of Global Free Markets, *Third World Quarterly*, 19 (4):771-786.
- Eisenhardt, K. M., & Zbaracki, M. J. (1992). Strategic decision making. *Strategic Management Journal*, 13: 17–37.
- Elazar, D. (1975) The American cultural matrix. In: Elazar, D.J. and Zikmund, J. (eds), *The Ecology of American Political Culture*. New York, Thomas Y. Crowell: 13–42.
- Esenlerhaber (2009) Esenler kent konseyi savaş alanı gibi, 20 Nisan 2012 Tarihinde <http://www.esenlerhaber.com/haber/20091024/Esenler-kent-konseyi-savas-alani-gibi.php> adresinden alınmıştır.
- Finifter, A. W. (1970) Dimensions of Political Alienation, *American Political Science Review* 64:389–410.
- Greenwald, A. (1975) Consequences of prejudice against the null hypothesis, *Psychological Bulletin*, 82: 1–20.
- Güler, B., (2005), Devlette Reform, Devletten Reform Yazıları: Dünyada ve Türkiye’de Ekonomik Liberalizasyondan Siyasi- İdari Liberalizasyona, Paragraf Yayınevi: Ankara.
- İlcmhaber (2011) Kartal Kent Konseyi Ne İş Yapar?, 15 Nisan 2011 Tarihinde <http://www.ilcmhaber.com/yazarlar/aytekin-yasar/1322-kartal-kent-konseyi-ne-is-yapar-daha-cok-heykel-isteriz-.html> adresinden alınmıştır.
- İstanbul Kent Haber (2012) Arnavutköy Kent Konseyi Toplandı Ama..., 20 Nisan 2012 Tarihinde <http://istanbulkenthaber.com/2012/03/arnavutkoy-kent-konseyi-toplandi-ama-2/> adresinden alınmıştır.
- Karagöz, B., (2008) Türkiyede 1980 Sonrası Kadın Hareketinin siyasal Temelleri Ve “İkinci Dalga” Uğrağı, *MEMLEKET Siyaset Yönetim*, 3(7): 168-190.
- Kolukırık, S., (2008) Türk Modernleşme Sürecinde Merkezin Dönüşümü: Yerelden Küresele Yeni Kimlik Arayışları, *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18:121-134.
- Leach, S. & Wingfield, M., (1999) Public participation and the democratic renewal agenda; prioritisation or marginalisation?, *Local Government Studies*, 25(46):5.
- Metcalf, S.J. (1993) Public management: from imitation to innovation’, in Kooiman, J. (ed.), *Modern Governance: New Government-Society Interactions*, Sage, London.
- Milliyet (2012) En başarılı belediye başkanları belli oldu, 15 Nisan 2012 Tarihinde <http://siyaset.milliyet.com.tr/en-basarili-belediye-baskanlari-belli-oldu/siyaset/siyasetdetay/17.04.2012/1529292/default.htm> adresinden alınmıştır.
- Mitchell, D., (1995) There’s no such thing as culture: towards a reconceptualization of the idea of culture in geography, *Transactions of the Institute of British Geographers*, 20:102–16

- Şahin, B. (2012). Politik kültürün İstanbul kent konseylerinin verimliliği üzerindeki etkisi. *International Journal of Human Sciences* [Online]. (9)2, 991-1007.
-
- Nickerson, R. (2000) Null hypothesis significance testing: A review of an old and continuing controversy, *Psychological Methods*, 5: 241–301.
- Niemi, G. & Weisberg F. (2001) *Controversies in Voting Behavior*. Washington, D.C: CQ Press.
- OECD (2011) International Institute for Democracy and Electoral Assistance (International IDEA), (www.idea.int), Module 2 and 3 of the Comparative Study of Electoral Systems (CSES) (www.cses.org).
- Olsen, M. (1969). Two Categories of Political Alienation. *Social Forces*, 47: 288-299.
- Özdemir, T., (2011) Mahalli İdarelerde Halk Katılımı Bağlamında Kent Konseyleri, *Sayıştay Dergisi*, 83: 31-56.
- Özden, K. & Zorlu M. (2010) Yerel Yönetimlerde Açılım: 1580 Sayılı Belediye Kanunu ile 5393 Sayılı Belediye Kanunu Arasındaki Farklar, *Yerel Siyaset*, 36.
- Provan, K. & Milward, H., (2001) Do networks really work? A framework for evaluating public-sector organizational networks, *Public Administration Review*, 61: 414–423.
- Putnam, R. (2001) Tuning In, Tuning Out: The Strange Disappearance of Social Capital in America, in *Controversies in Voting Behavior*. Eds. Niemi, G. & Weisberg F., Washington, D.C: CQ Press.
- Sancassiani, W. (2005) Local agenda 21 in Italy: an effective governance tool for facilitating local communities' participation and promoting capacity building for sustainability. *Local Environment*, 10 (2): 189-200.
- Sonhabergazetesi (2008) Sultanbeyli Kent Konseyi de Amacına Ulaşamadı, 15 Nisan 2011 Tarihinde http://www.sonhabergazetesi.gen.tr/haber_detay.php?haber_id=198 adresinden alınmıştır.
- Sonnokta (2008) Tuzla Kent Konseyi Toplandı Ama İlgi Yoktu!, 15 Mart 2011 Tarihinde http://www.sonnokta.gen.tr/haber_detay.php?haber_id=160 adresinden alınmıştır.
- SPO (2011) Şehir Planlamacıları Odası, 1580 SAYILI BELEDİYE KANUNU (1930 YILI), 20 Mart 2011 Tarihinde http://www.spo.org.tr/mevzuat/mevzuat_detay.php?kod=180&tipi=MES&туру=KA adresinden alınmıştır.
- Şahin, B., & Unlu, A., (2011) Governance Implications In Turkish Criminal Justice System, *Turkish Journal of Police Studies* 13 (2): 29-41.
- Şahin, Z., (2011) Kent Konseyi Mi Kendine Konsey mi?, *YerelİZ*, 47-48
- Tolga, F., (2012) Adalar Kent Konseyinden duyuru, 20 Nisan 2012 Tarihinde http://adalarkentkonseyi.com/ilan_01.html adresinden alınmıştır.
- Toprak, Z., (2011) Yerel Yönetimlerde Başkanın Politik Lider Rolü, *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 69 (1-2): 299-315.
- Yalçındağ, S., (1991) Türk Yerel Yönetimlerinde Yeniden yapılanma, *Amme İdaresi Dergisi*, 24: 123-152.

Tablo 3. Kent Konseyleri hakkında Genel Bilgi

	Başkan*	Meclis Sayısı	Aktif Meclis		Siyasi Parti	Yer	Tarih
			Sayısı	Meclisler			
Adalar	STK	2	0	Kadın/Gençlik	CHP	Anadolu	1990'a kadar
Arnavutköy	STK	0	0		AKP	Avrupa	2007 sonrası
Ataşehir	Belediye	4	1	Kadın/Gençlik/Çocuk/Mahalle	CHP	Anadolu	2007 sonrası
Avcılar	Belediye	0	0		CHP	Avrupa	1992-2000 arası
Bağcılar	Belediye	2	0	Kadın/Gençlik	AKP	Avrupa	1992-2000 arası
Bahçelievler	Belediye	3	2	Kadın/Gençlik/Çocuk	AKP	Avrupa	1992-2000 arası
Bakırköy	Belediye	3	3	Kadın/Gençlik/Çocuk	CHP	Avrupa	1990'a kadar
Başakşehir	Belediye	0	0		AKP	Avrupa	2007 sonrası
Bayrampaşa	STK	1	1	Gençlik	AKP	Avrupa	1990'a kadar
Beşiktaş	Belediye	2	1	Kadın/Gençlik	CHP	Avrupa	1990'a kadar
Beykoz	Belediye	2	1	Gençlik/Çocuk	AKP	Anadolu	1990'a kadar
Beylikdüzü	STK	2	0	Kadın/Gençlik	AKP	Avrupa	2007 sonrası
Beyoğlu	Belediye	2	2	Kadın/Gençlik	AKP	Avrupa	1990'a kadar
Büyükçekmece					CHP	Avrupa	1990'a kadar
Çatalca	STK	1	0	Gençlik	CHP	Avrupa	1990'a kadar
Çekmeköy	Belediye	3	0	Kadın/Gençlik/Engelliler	AKP	Anadolu	2007 sonrası
Esenler	Belediye	0	0		AKP	Avrupa	1992-2000 arası
Esenyurt	Belediye	2	0	Kadın/Gençlik	AKP	Avrupa	2007 sonrası
Eyüp	Belediye	0	0		AKP	Avrupa	1990'a kadar
Fatih	Belediye	0	0		AKP	Avrupa	1990'a kadar
Gaziosmanpaşa	Belediye	0	0		AKP	Avrupa	1990'a kadar
Güngören	Belediye	3	1	Kadın/Gençlik/Çocuk	AKP	Avrupa	1992-2000 arası
Kadıköy	Belediye	2	0	Kadın/Gençlik	CHP	Anadolu	1990'a kadar
Kâğıthane	Belediye	2	0	Kadın/Gençlik	AKP	Avrupa	1990'a kadar
Kartal	Belediye	1	0	Kadın	CHP	Anadolu	1990'a kadar
Küçükçekmece	STK	4	3	Kadın/Gençlik/Çocuk/Engelliler	AKP	Avrupa	1990'a kadar
Maltepe	Belediye	0	0		CHP	Anadolu	1992-2000 arası
Pendik	Belediye	1	0	Gençlik Kadın/Gençlik/Çocuk/Engelliler/	AKP	Anadolu	1990'a kadar
Sancaktepe	Belediye	5	0	Emeklilik	AKP	Anadolu	2007 sonrası
Sarıyer	Belediye	2	0	Kadın/Gençlik	CHP	Avrupa	1990'a kadar
Şile					AKP	Anadolu	1990'a kadar
Silivri	STK	0	0		AKP	Avrupa	1990'a kadar
Şişli	Belediye	1	0	Kadın	CHP	Avrupa	1990'a kadar
Sultanbeyli	Belediye	2	0	Kadın/Gençlik	AKP	Anadolu	1992-2000 arası
Sultangazi	Belediye	0	0		AKP	Avrupa	2007 sonrası
Tuzla	Belediye	0	0		AKP	Anadolu	1992-2000 arası
Ümraniye	Belediye	4	0	Kadın/Gençlik/Çocuk/Engelliler	AKP	Anadolu	1990'a kadar
Üsküdar	Belediye	3	1	Kadın/Çocuk/Engelliler	AKP	Anadolu	1990'a kadar
Zeytinburnu	Belediye	2	2	Kadın/Çocuk	AKP	Avrupa	1990'a kadar

*STK: Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcisi

Extended English Abstract

Decision-making mechanisms of public administration systems have been increasingly criticized for being non-democratic in the postmodern era. Democracy supporters proposed governance promoting equality, equity and public participation instead of government system. Whether the source of power of government is an open and fair election or a dictating army, governments throughout the world ignored minorities, equal rights for all citizens, custom needs of local communities, essential services for the weak. Governance thinking offered equal rights for all parts of a community, effectiveness due to increased accountability of government employees, efficiency of bureaucracy, openness and fair treatment of civil service. Governance also brought horizontal management mechanisms, where no party in a decision-making system is superior to the others. Local and federal governments reshaped their decision-making authorities through this postmodern understanding in the developed countries.

Underdeveloped countries like Turkey had and still have highly centralized state mechanisms in which the decisions are made via central bureaucratic structures such as ministries and central government departments located in the capital city, Ankara. Local governments in Turkey served only for sewage, water, garbage cleaning and similar public services. Independence functions like security, budgeting, trade and forming-joining interorganizational unions have remained as central government's priorities. Even the municipal mayors were appointed by the central government considering no apparent merit basis whatsoever until 1963 when the first free local government elections were held. By then, each province and city in Turkey has had an elected municipal mayor and an appointed governor. Dual decision-making mechanism formed by two leaders in a local government produces nothing but inefficiency.

Amidst governance discussions in the international arena, Local Agenda 21 proposed new challenges for local governments in 1992 in Brazil. One of important suggestions of Local Agenda 21 for local governments was city councils involving ordinary citizens and non-governmental organizations as members. City councils are local governance platforms recommended to Turkey through a number of European Union accession negotiations as decentralization devices in order to implement policies for benefit of the local communities. Regulation establishing city councils puts out the objectives of the policy as "development of a city vision and consciousness of citizenship, protection of the city's rights and social order, providing sustainable development, environmental sensitivity, social assistance and solidarity, and implementation of transparency, accountability, public participation, governance and decentralization". Local Agenda 21 aimed to reduce impact of political alienation of citizens and to flourish democratic and local political culture while smoothing the harmful impact of long-time centralization efforts of last century.

This study evaluated the objectives of law enacted in 2006 regulating city councils by examining Turkey's democratic and political culture and then appraised performance of city councils of thirty-nine districts of the Istanbul province in light of the requirements of the policy. The research looked for quantified results and correlations to explain any social interaction among discussed variables. To quantify political culture of Istanbul, the study utilized political party affiliation of all thirty-nine province mayors as a nominal independent variable. Since the presidents of city councils in Istanbul was selected based on two criteria which are relationship with the mayor or close ties to some non-governmental organizations, election style of presidents demonstrated political alienation level of a society in a particular province. Political culture consists of geographical and historical attributes of a society; therefore, research included geographical region and historic data of provinces as independent variables. In order to calculate the impact of political culture and alienation on effectiveness of city councils, the number of assemblies of city councils whether they are active or not and variety of those assemblies based on targeted communities were selected as dependent variables of the study. Since the sample was small (n=39) for a social science research,

two different statistical tests (Regression and ANOVA) were used to reach a significant result, which was an unsuccessful attempt.

The article concluded with success and failure stories of different city councils led by statistical analyzes. The research found out that the local communities did not believe the ineffectiveness of a city council was a problem. There happened to be different governance and government problems in the local level other than inadequacy of city councils and the study proposed public management strategies to overcome those issues. City councils are newly established governance devices in Turkey and their correct implementation is vital for democracy especially for local governments. Undoubtedly, the study results are limited because of small sample size, however this research utilized statistical analysis and quantified social variables and has contributed to the Turkish local government and social sciences literature since it rarely applies quantitative methods.